

Tiedote taksiliikenneluvan haltijoille 30.5.2018

Sisällys

Sisällys	1
Liikennepalvelulain keskeiset muutokset taksiyrityksen näkökulmasta 1.7.2018 alkaen	1
Taksiliikennelupa	2
Taksiliikenteessä käytettävä ajoneuvo ja sen varustaminen	3
KELA:n, kuntien tai yritysten kilpailuttamat taksipalvelut	4
Taksimatkan hinnoittelu ja hinnan kertominen asiakkaalle sekä maksutavat	4
Yrityksen sähköisessä palvelussa kerrottavat tiedot	5
Yrityksen kysyntä- ja tarjontatiedot	5
Lupien voimassaolon tarkistuspalvelut	5
Kuljettajan osaamisen varmistaminen	5
Taksinkuljettajan luvan vaatimukset 1.7 alkaen	6
Lisätietoa	7

Tämä kirje on lähetetty kaikille, joilla on voimassa oleva ELY-keskuksen myöntämä taksilupa. Osoitetiedot pohjautuvat lupajärjestelmän osoitetietoihin. Jos osoitteesi on muuttunut, päivitä uusi osoitetietosi ajan tasalle ilmoittamalla siitä ELY-keskukselle osoitteeseen: liikenteen.lupapalvelut@ely-keskus.fi.

Liikennepalvelulain keskeiset muutokset taksiyrityksen näkökulmasta 1.7.2018 alkaen

Liikennepalvelulaki astuu voimaan lopullisesti 1.7.2018 alkaen ja tuo muutoksia yritystoimintaan, joista kerrotaan tässä tiedotteesta. Voimassa olevaa liikennelupaa ei tarvitse uusia tämän lakimuutoksen takia. Yrittämiseen vaaditaan lakimuutoksenkin jälkeen yhä liikennelupa, kuljettajalla tulee olla ammattipätevyys ja ajoneuvo tulee merkitä luvanvaraiseen käyttöön. Mikäli taksiyritys kuljettaa myös pelkkää tavaraa voi uutena velvollisuutena tulla ilmoittautuminen tavaraliikenteen harjoittajaksi. Tästä lisää kohdassa x.x.

Liikennelupien myöntäminen siirtyy ELY-keskuksilta Trafille 1.7 ja suurin osa nykyisistä liikennelupien parissa työskentelevistä siirtyy tällöin Trafin palvelukseen. 28.6.2018 taksilupiin liittyen asioidaan ELY-keskusten kanssa ja 2.7.2018 alkaen Trafin kanssa.

Kaikkia yrityksiä koskeva rajapintojen avaamisvaatimus astui voimaan jo 1.1.2018 ja siitä lähetettiin yrityksille oma tiedote, joka on tämän tiedotteen lopussa.

Luvat ja ilmoitukset ovat maksullisia. Maksujen suuruudet tiedotetaan heti, kun 1.7 voimaan astuva maksuasetus on hyväksytty. Asetus hyväksyttäneen kesäkuun aikana.

Taksiliikennelupa

Taksiliikenteeseen vaadittava lupa 1.7 alkaen

Yritystoimintaan vaadittava taksiliikennelupa muuttuu ajoneuvokohtaisesta asemapaikkaan kiinnitetystä luvasta koko maata koskevaksi yrityskohtaiseksi luvaksi. Tämä tarkoittaa sitä, että yritykselle riittää jatkossa yksi lupa ja yrityksen ajoneuvomäärää ja toiminta-aluetta Manner-Suomessa ei ole rajoitettu. Koska lupia on vain yksi ei sitä tarvitse pitää ajoneuvossa mukana. Mikäli yrityksellä on tällä hetkellä useampia lupia ei niistä aiheudu yritykselle haittaa tai lisäkuluja. Trafi ohjeistaa niiden suhteen toimimisesta lain voimaantulon jälkeen. Nykyinen taksiliikennelupa muuttuu siis automaattisesti Liikennepalvelulain mukaiseksi liikenneluvaksi, luvassa olevat maininnat esim. ajoneuvoluokan tai asemapaikan suhteen menettävät merkityksensä 1.7.2018 alkaen. Nykyistä lainsäädäntöä tulee noudattaa kesäkuun viimeiseen päivään asti.

Olemassa olevat liikenneluvat muuttuvat toistaiseksi voimassaolevista 10-vuotiseksi. Nykyisten yritysten luvat ovat voimassa vähintään vuoteen 2028 asti. Trafi tulee lähempänä määräaikaan muistuttamaan ja ohjeistamaan lupien uusimisen suhteen. Mikäli lupiin tehdään muutoksia saavat ne automaattisesti 10-vuoden voimassaoloajan.

Lakimuutos mahdollistaa taksiliikenteen harjoittamisen myös henkilö- tai tavaraliikenneluvalla (nykyinen joukkoliikennelupa muuttuu henkilöliikenneluvaksi 1.7 alkaen) kunhan asiasta tekee Trafille ilmoituksen. Ilmoitus on mahdollista tehdä aikaisintaan 1.7.2018. Mikäli taksiliikennettä harjoitetaan henkilö- tai tavaraliikenneluvalla koskevat yritystä kaikki samat velvollisuudet kuin taksiliikenneluvan haltijaa mm. kaluston, ammattipätevyyksien, hinnanilmoittamisen jne. suhteen. Mikäli yrityksellä on nyt taksiluvan lisäksi voimassa oleva tavara- tai joukkoliikennelupa, ei yritys välttämättä tarvitse erillistä taksiliikennelupaa 1.7 alkaen vaan yritys voi myös ilmoittautua taksiliikenteen harjoittajaksi.

Muutokset taksiliikennelupaa 1.7 alkaen

Yrityksellä on lakimuutoksen jälkeenkin velvollisuus pitää lupatietonsa ajan tasalla ja kertoa Trafille niissä tapahtuvista muutoksista. Nopein tapa ilmoittaa muutoksista on tehdä se sähköisellä lomakkeella. Sähköinen lomake tulee löytymään 1.7 alkaen sivulta <https://asiointi.trafi.fi/web/asiointi/organisaatiot> ja lisäksi sivulta www.trafi.fi/liikenneluvattrafiin sivuilla on myös linkki lomakkeeseen. Muutosten tekeminen sähköisesti on nopein tapa saada asia vireille.

Hakemuslomakkeeseen ei tarvitse liittää liitteitä; Trafi tekee tarvittavat rekisterikyselyt suoraan muiden viranomaisten tietojärjestelmiin. Poikkeuksena on hakemus kuolinpesän oikeudesta jatkaa liikennettä. Tähän jatkohakemukseen on liitettävä perukirjan ote, josta käyvät ilmi kuolinpesän osakkaat.

Trafin tavoite käsitellä liikennelupiin liittyvät hakemukset 10 työpäivän kuluessa, jonka jälkeen lupa postitetaan asiakkaan ilmoittamaan osoitteeseen.

Päivystys- ajo- ja asemapaikka velvoitteet poistuvat

Päivystys- ja ajovelvoite lakkaa olemasta voimassa 1.7 alkaen ja myös asemapaikoista luovutaan. Yritys voi siis jatkossa itse päättää milloin ja missä päin Manner-Suomea yritystoimintaa kulloinkin harjoittaa.

Taksiliikenteessä käytettävä ajoneuvo ja sen varustaminen

Ajoneuvoluokat ja merkitseminen luvanvaraiseen käyttöön

Jatkossa taksiliikennettä voi harjoittaa henkilöauton lisäksi myös kuorma-autolla, paketti-autolla, raskaalla- tai kevyellä nelipyörä (mopoauto tai mönkijä) tai kolmipyörällä. Myös museoautot tarvitsevat taksiliikenneluvan. Linja-autolla (1+9 matkustajaa tai enemmän) taksiliikennettä ei voi harjoittaa jatkossakaan. Harjoittaessaan linja-autolla henkilöliikennettä yritys tarvitsee aina henkilöliikenneluvan.

Taksina käytettävä ajoneuvo tulee merkitä rekisteriin luvanvaraiseen käyttöön. Ajoneuvon hankinnan yhteydessä autoliike voi hoitaa ensi- tai omistajanvaihdosrekisteröinnin asiakkaan puolesta ja merkitä ajoneuvon luvanvaraiseen käyttöön. Mikäli yrittäjä ottaa yrityksen käyttöön jo nimissään entuudestaan olevan ajoneuvon, tulee tällöin merkintä luvanvaraiseen käyttöön tehdä joko katsastusasemalla tai vakuutusyhtiössä. Luvanvaraiseen käyttöön merkintä ei tarvitse enää muutoksastusta.

Ajoneuvon lyhytaikaisen ja tilapäisen rikkoutumisen vuoksi käytössä olevaa korvaavaa ajoneuvoa ei tarvitse ilmoittaa luvanvaraiseen käyttöön.

Esteetön ajoneuvo

Trafin on antanut 1.7 voimaanstuvan määräyksen (TRAFI/196251/03.04.03.00/2017), jossa esteetön ajoneuvo on jaettu isoon ja pieneen esteettömään, määräys tulee korvaamaan nykyisen esteettömän ajoneuvon määritelmän, joka on hyvin lähellä uutta pientä esteetöntä ajoneuvoa. Nykyinen invataksin määritelmä jää yhä voimaan. Ajoneuvoluokkia ei rajata, joten käytännössä esteetön ajoneuvo voi olla mihin tahansa luokkaan kuuluva auto (perävaunuja ei saa pääsääntöisesti käyttää henkilökuljetukseen).

- Pieni esteetön ajoneuvo, jossa pyörätuolipaikan minimimitat ovat: leveys 0,75 m, pituus 1,1 m ja korkeus 1,40 m (kulkuaukon leveys 0,8 m ja korkeus 1,35 m)
- Suuri esteetön ajoneuvo, jossa pyörätuolipaikan minimimitat ovat: leveys 0,75 m, pituus 1,1 m ja korkeus 1,45 m (kulkuaukon leveys 0,8 m ja korkeus 1,45 m). Vaatimukset ovat lähellä nykyistä invataksia, mutta pakollisia pyörätuolipaikkoja on vain yksi.
- Kulkuluiskan enimmäiskaltevuusvaatimus päätettiin lieventää nykyistä esteetöntä taksia vastaavaksi (14 % tai sähköisillä kiinnitysvöillä 21 %)
 - Näin luiskan pituus ei kasva epäkäytännöllisen suureksi, jolloin luiska on realistinen vaihtoehto pyörätuolinostimelle

Trafin määräyksen tarkoituksena on helpottaa erityisesti julkisia kilpailutuksen tekijöitä, jotta jokaisen ei tarvitsisi itse määritellä esteetöntä ajoneuvo ja samaa määritelmää käytettäessä yritykset voivat tarjota ajoneuvoaan useampaan eri kilpailutukseen. Trafin määräys ei kuitenkaan sido kilpailutuksen tekijöitä ja myös nykyisäädösten mukaiset esteettömät ajoneuvot ovat lähtökohtaisesti käypiä ko. sopimuksen loppuun, jos muuta ei ole sopimusosapuolten välillä sovittu.

Taksivalaisin ja taksikaistat sekä taksitolpat

Taksivalaisinta ei edellytetä pakollisena varusteena taksiliikenteessä käytettävissä ajoneuvoissa 1.7.2018 lähtien. Taksivalaisimen käyttö oikeuttaa käyttämään takseille varattuja alueita kuten taksikaistoja, taksiasemia ja tolppia, mikäli niissä ei ole maanomistajan rajoituksia.

Taksivalaisimessa tulee yhä lukea TAKSI tai TAXI, mutta sen lisäksi saa olla muutakin tekstiä. Värin tulee olla kelta-musta tai musta-keltainen. Taksivalaisimen kokoa ei enää säädellä, mutta on hyvä huomioida, että se ei saa esim. kokonsa puolesta kuitenkaan vaarantaa liikenneturvallisuutta.

Taksivalaisimen käyttö ei ole mahdollista ajoneuvoissa, joilla ei saa harjoittaa taksiliikennettä kuten linja-autoissa

Asiakkaan nähtävillä olevat tiedot ajoneuvossa

Matkustajan nähtävillä on oltava luvanhaltijan nimi, yhteystiedot ja kuljettajan nimi.

Tavarankuljetus taksissa ilman matkustajaa

Liikennepalvelulain myötä mahdollisuus kuljettaa ilman erillistä lupaa korkeintaan 100 kg painoista tavaraa poistuu. Mikäli tavarankuljettamiseen käytettävän ajoneuvon kokonaismassa on välillä 2000-3500 kg, tulee pelkän tavarankuljettamisesta tehdä Trafille asiasta ilmoitus. Ilmoituksen voi tehdä 1.7 alkaen. Mikäli ajoneuvon kokonaismassa on alle 2000 kg ei tavarankuljettamiseen tarvita erillistä lupaa tai ilmoitusta. Mikäli ajoneuvon kokonaismassa on yli 3500 kg, tulee tavarankuljettamista varten hakea tavaraliikennelupa. Trafi myöntää tavaraliikennelupia 1.7 alkaen 28.6 asti niitä myöntää Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus.

Taksamittari

Mikäli matkan mittaaminen perustuu aikaan tai matkaan, tulee ajoneuvossa olla mittalaitedirektiivin mukainen taksamittari. Mikäli asiakkaalle annetaan kiinteä hinta ennen matkaa, tällöin ajoneuvossa ei tarvitse olla taksamittaria tai välttämättä muuta laitetta.

KELA:n, kuntien tai yritysten kilpailuttamat taksipalvelut

Liikennepalvelulailla ei ole lähtökohtaisesti vaikutusta taksipalveluja kilpailuttaneiden tai kilpailuttavien tahojen sopimiin sopimusehtoihin, elleivät osapuolet ole asiasta muuta sopineet.

Taksimatkan hinnoittelu ja hinnan kertominen asiakkaalle sekä maksutavat

Enimmäishintasääntelystä luovutaan 1.7. alkaen. Tämä tarkoittaa sitä, että jokaisen yrityksen tulee itse hinnoitella palvelunsa ja kertoa matkustajalle ennen taksimatkan alkamista tai tilauksen vahvistamista tieto matkan kokonaishinnasta tai sen määräytymisen perusteet (esim. lähtömaksu ja kilometrihintaa) veroineen. Hinta ja sen määräytymisen perusteet on esitettävä selkeällä, yksiselitteisellä ja matkustajan kannalta helposti ymmärrettävällä tavalla. Asiaa koskeva informaatio on sijoitettava helposti havaittavaan paikkaan.

Jos asiakas tilaa taksin puhelimella tai sovelluksella, hinta tai sen määräytymisen perusteet on kerrottava asiakkaalle ennen tilauksen vahvistamista. Jos asiakas ottaa ajoneuvon ns. tolpalta, asiakkaalle on ennen matkan alkamista kerrottava hinta tai sen määräytymisen perusteet. Asiakkaita tolpalta kyytiin otettaessa Trafi suosittelee kertomaan hinnan asiakkaalle esim. tarran, älynäytön tai ikkunaan liimatun paperin avulla. Trafi suosittelee keltaista pohjaa sekä mustaa riittävän isoa fonttia, jotta hintatiedot ovat helposti nähtävissä. Trafi on julkaissut suosituksen hintojen ilmoittamisesta, joka löytyy sivulta https://www.trafi.fi/tieliikenne/ammattiliikenne/liikenneluvat_trafiin/taksiliikenneyrittajat/hinnan_ilmoittaminen

Asiakkaalla on oikeus maksaa matkansa käteisellä ja yleisimmillä maksukorteilla. Jos yritys rajoittaa näitä maksutapoja, asiakkaan on saatava tietää ja hyväksyä asia tilauksen tai varauksen yhteydessä.

Yrityksen sähköisessä palvelussa kerrottavat tiedot

Mikäli yrityksellä on jokin sähköinen palvelu kuten kotisivut, Facebook-sivu tai muussa vastaavassa kanava, tulee niissä kertoa vähintään seuraavat palveluihinsa liittyvät tiedot

- tieto siitä, tarjotaanko kuljetuspalvelua luvan nojalla vai onko kuljetuspalvelu vapautettu luvanvaraisuudesta;
- pääasiallinen toiminta-alue, tarjottavat palvelut mukaan lukien palveluajat, sekä niiden muutokset ja peruutukset;
- hinnat tai niiden määräytymisen perusteet;
- käytössä olevat maksutavat; matkustajalla on oikeus maksaa matkansa käteisellä ja yleisimmillä maksukorteilla, jollei sähköisessä palvelussa ole asiasta selkeästi kerrottu ja lisäksi siitä pitää pyytää hyväksyntä matkustajalta tilauksen tai varauksen yhteydessä
- toimintarajoitteisten matkustajien käytettävissä olevat palvelut ja heidän avustamisensa, kaluston esteettömyys sekä varusteet, jotka helpottavat matkustajan kulkuneuvoon pääsyä ja vuorovaikutusta kuljettajan kanssa;
- ohjeet asiakaspalautteen antamiseksi ja menettely virhetilanteessa

Mikäli yrityksellä ei ole sähköistä palvelua ei sitä tarvitse tämän takia perustaa. Tällöin samat tiedot tulee olla muuten kirjallisesti saatavilla esim. tulostettuna paperille tai esim. välityskeskus voi kertoa tiedot yrityksen puolesta.

Yrityksen kysyntä- ja tarjontatiedot

Taksiyrityksen tulee varautua ilmoittamaan tarjonta- ja kysyntätietoja Liikennevirastolle. Toimitettujen tietojen avulla viranomaiset saavat tietoa markkinoiden toimivuudesta. Toimitettu tieto anonymisoidaan, jonka jälkeen sitä voidaan jakaa avoimessa rajapinnassa.

Lupien voimassaolon tarkistuspalvelut

Yrityksen liikenneluvan tai -lupien voimassaolon sekä sen oikeuden harjoittaa ilmoituksenvaraista taksi - tai tavaraliikennettä voi tarkistaa kyselypalvelusta. Palvelu sijoitetaan Trafifin nettisivuille mm. osoitteeseen www.trafi.fi/liikenneluvattrafiin. Tällä hetkellä palvelu toimii ELY-keskuksen sivuilla osoitteessa <https://www.ely-keskus.fi/web/ely/liikennelupajarjestelman-tietopalvelu-vallu-1>

Taksikuljettajan ajoluvan voimassaolon voi tarkistaa maksutta 1.7. alkaen. Tätä ennen tehdyistä tiedusteluista peritään 2 euroa/kysely. Kyselyyn tarvitaan kuljettajan henkilötunnus. <https://asiointi.trafi.fi/web/asiointi/henkiloasiakkaat/tieliikenne/kuljettajatietopalvelut>

Kuljettajan osaamisen varmistaminen

Taksiyrityksen tulee varmistaa, että kuljettajalla on voimassa olevat luvat taksikuljettajana toimimiseen. Ajoneuvon saa luovuttaa taksikäyttöön kuljetettavaksi vain henkilölle,

jolla on voimassa oleva taksinkuljettajan ajolupa. Taksinkuljettajan on pidettävä lupaa ajossa mukana.

Lisäksi taksiyrityksen tulee varmistaa, että kuljettajalla on riittävä vuorovaikutus- ja kieli-taito sekä kyky ottaa huomioon matkustajan toimintarajoituksista johtuvat erityiset tarpeet.

Taksinkuljettajan luvan vaatimukset 1.7 alkaen

Taksinkuljettajan luvan suurimmat muutokset nykytilaan ovat seuraavat:

- Paikallistuntemuskoe siirtyy Trafín vastuulle
- Toimintakykyarvioinnista luovutaan
- Jatkokoulutuspäivävaatimus poistuu

Luvan saamisen edellytykset ovat:

- voimassa oleva ajo-oikeus (ei ajokiellossa)
- B-luokan ajokortti ollut voimassa vähintään 1 vuoden
- hyväksytysti suoritettut kokeet
- B-luokan ajoterveys
- Riittävän puhdas rikostausta

Seuraavissa osioissa on kerrottu tarkemmin luvan hakemisesta ja uusimisesta.

Uuden luvan hakuprosessi

Ennen kuin alkaa hakemaan lupaa on hyvä varmistaa, että hakija ei ole ajokiellossa ja hänellä on ollut B-luokan ajokortti voimassa vähintään 1 vuoden.

Taksinkuljettajan lupa edellyttää teoriakokeen ja paikallistuntemuskokeen suorittamista hyväksytysti. Molemmat kokeet voi suorittaa yhtä aikaa Ajovarman toimipisteessä. Mikäli hakija ei läpäise molempia kokeita voi toisen kokeen uusia erikseen aikaisintaan seuraavan päivänä. Kokeen voi tehdä joko suomeksi tai ruotsiksi.

Hyväksytyn kokeen jälkeen hakija hakee ajolupaa täyttämällä Ajovarman toimistosta saatavan hakemuslomakkeen. Lomakkeen liitteeksi laitetaan valokuva ja lääkärinlausunto ajokorttilain ryhmä 2 terveysvaatimuksesta. Trafi pystyy hyödyntämään Poliisin passikuvarekisteriä, joten jos valokuva löytyy sieltä, niin uutta ei tarvitse lähettää. Mikäli on toimittanut viimeisen viiden vuoden aikana ryhmän 2 terveysvaatimuksen Trafiin ei sitäkään tarvitse liittää hakemuksen yhteyteen. Toimintakyvyn arviointia ei enää tehdä.

Ajovarma tarkistaa hakemuksen jonka jälkeen se siirtyy Trafille käsittelyyn. Trafi tarkistaa tällöin myös hakijan rikos- ja sakkorekisterin. 1.7 alkaen tarkistukseen on lisätty muutama uusi tarkistettava kohta.

Mikäli hakija täyttää edellytykset postitetaan hänelle lupa kotiin. Lupa on voimassa 5-vuotta, jonka jälkeen se tulee uusia.

Luvan uusiminen ja rauenneen luvan uusiminen

Luvan haltijan tulee itse huolehtia siitä, että lupa on voimassa ja hakea uutta lupaa riittävän ajoissa. Trafin käsittelyaika hakemuksille on 10 työpäivää, jonka jälkeen lupa vielä postitetaan hakijalle. Suoritettuja kokeita ei tarvitse tehdä uudestaan riittävästi, että täyttää hakemuslomakkeen ajoluvan hakemuslomakkeen Ajovarman toimipisteessä ja Lomakkeen liitteeksi laitetaan valokuva ja lääkärinlausunto ajokorttilain ryhmä 2 terveysvaatimuksesta. Toimintakyvyn arviointia ei enää tehdä.

Ajovarma tarkistaa hakemuksen jonka jälkeen se siirtyy Trafille käsittelyyn. Trafi tarkistaa tällöin myös hakijan rikos- ja sakkorekisterin. 1.7 alkaen tarkistukseen on lisätty muutama uusi tarkistettava kohta.

Mikäli hakijan ajolupa on ehtinyt raueta saa luvan uudistettua 1.7 alkaen samalla tavalla kuin uusisi voimassaolevan luvan. Jatkokoulutuspäivävaatimus poistuu 1.7 alkaen.

Lisätietoa

Tietoa vaatimuksista, lupien hakemisesta, uusimisesta yms. www.trafi.fi/liikenneluvattrafiin

Mikäli nettisivuilta ei löydy tietoa, voit soittaa virka-aikana päivystävään numeroon 029 534 5181 laittaa sähköpostia osoitteeseen liikenneluvat@trafi.fi. Taksinkuljettajan ammattipätevyyden osalta ota yhteyttä Ajovarmaan puh. 075 323 9999.

Rajapintoihin liittyvissä asioissa ota yhteyttä seuraaviin tahoihin:

- Yleiset kysymykset rajapintojen avaamisvelvoitteista
 - [liikkumispalveluidentiedot\(at\)trafi.fi](mailto:liikkumispalveluidentiedot(at)trafi.fi),
 - puh. 029 534 5050.
- Lisätietoja NAP-palvelukatalogista ja sen käytöstä:
 - www.liikennevirasto.fi/nap (NAP käyttöohje)
 - [Joukkoliikenne\(at\)liikennevirasto.fi](mailto:Joukkoliikenne(at)liikennevirasto.fi)
 - NAP Helpdesk puhelin: 029 534 3434
- Lisätietoa Lippuprojektista:
 - www.viestintavirasto.fi/lippu
 - [lippu\(at\)ficora.fi](mailto:lippu(at)ficora.fi)